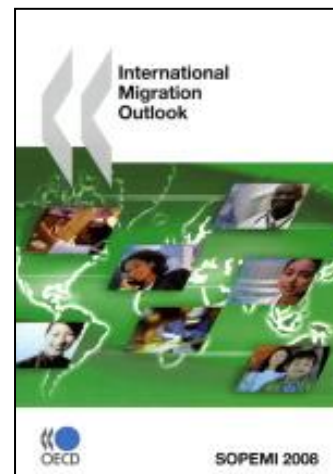

International Migration Outlook: SOPEMI 2008 Edition

Summary in Slovak

Výhľad v oblasti medzinárodnej migrácie: SOPEMI Vydanie roku 2008

Zhrnutie v slovenčine

Medzinárodná migrácia je centrálnou prioritou politiky v členských krajinách OECD. Táto výročná publikácia analyzuje nedávny vývoj migračných pohybov a politík v týchto krajinách. Zdôrazňuje rastúci význam prílevu vysoko kvalifikovaných pracovníkov, dočasných pracovníkov a študentov. Takisto zvýrazňuje zvýšený migračný pohyb v oblastiach s voľným pohybom osôb, najmä v Európe. Toto vydanie sa zameriava na zamestnaneckú situáciu imigrantov a ich príspevok k zmenám v celkovej zamestnanosti krajín OECD. Po prvý raz táto správa predstavuje „výsledkovú tabuľu“ integrácie imigrantov na trhu práce, ako aj analýzu mzdových rozdielov medzi imigrantmi a rodenými občanmi.

Táto publikácia takisto skúma hlavné zmeny uvedené v migračných politikách vrátane nových zákonov riadiacich vstup imigrantov, ich pobyt a prístup na trh práce. Opísaný je výberový nábor imigrantov podľa potrieb trhu práce, ako aj opatrenia na uľahčenie začlenenia imigrantov. Podrobne sa analyzuje medzinárodná spolupráca na zlepšovanie kontroly hraníc a boj proti nepravideľnej migrácii.

Trvalá legálna imigrácia cudzích štátnych príslušníkov (približne štyri milióny) sa v roku 2006 naďalej zvyšovala – oproti roku 2005 išlo o nárast o približne 5 %, čo je v porovnaní s poslednými rokmi spomalenie. Veľký nárast počtu imigrantov bol zaznamenaný v Spojených štátoch, Kórei a Španielsku. Najväčší proporčný nárast sa objavil v Portugalsku, Švédsku, Írsku a Dánsku, evidentný pokles naopak zaznamenali v Rakúsku a Nemecku. Do krajín OECD prišlo vyše 2,5 milióna dočasných migrantov za prácou, ale dočasná migrácia sa zvyšuje pomalšie ako trvalá migrácia.

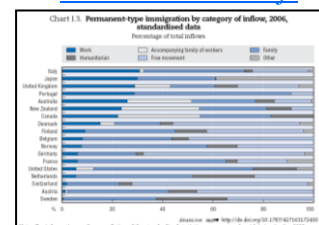
*... predovšetkým v migrácii rodinných
príslušníkov a migrácii za prácou...*

Migrácia rodinných príslušníkov naďalej dominuje, okrem Japonska, prílevu trvalých imigrantov. Migrácia rodinných príslušníkov ostáva dôležitá v Spojených štátoch (70 %), ktorej migračný režim je vo veľkej miere založený na rodine, a vo Francúzsku (60 %). Aj v Portugalsku nabral na dôležitosť príchodom rodinných členov prisťahovalcov za prácou, z ktorých mnohí pochádzajú z Ukrajiny. Mnohé európske krajiny, okrem iného Taliansko, Írsko, Španielsko a Veľká Británia, sú rovnako dôležité krajiny z hľadiska pracovnej migrácie, približne 30 až 40 % trvalých imigrantov prichádza z pracovných dôvodov. Migrácia s voľným pohybom osôb je v Európe úmerne dôležitá. V Rakúsku, Belgicku, Dánsku a Nemecku takýto pohyb zodpovedá za takmer polovicu trvalej migrácie a vo Švajčiarsku za takmer 70 %, zatiaľ čo vo Francúzsku, Taliansku a Portugalsku je rozsahovo podstatne menší (menej ako 20 %). Veľká Británia napríklad uspokojuje väčšinu potreby menej kvalifikovaných pracovníkov migráciou s voľným pohybom osôb.

*... kým počet azylantov neprestajne
klesá*

V roku 2006 klesal počet azylantov v krajinách OECD už štvrtý rok po sebe. Spojené štáty patrili s počtom 41 000 ku krajinám s najväčším príjmom, za nimi nasleduje Kanada, Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo s počtom 20 000 až 30 000 azylantov. Švédsko, Rakúsko a Švajčiarsko patria k hlavným prijímajúcim krajinám, pokiaľ ide o príjem na osobu. Najdôležitejšími krajinami pôvodu azylantov sú Irak, Srbsko a Čierna Hora.

**Graf I.3. Trvalá imigrácia
podľa kategórie prílevu, 2006,
standardizované údaje**

Stúpa počet medzinárodných študentov

Celkový počet medzinárodných študentov sa od roku 2000 do roku 2005 zvýšil približne o 50 %. Spojené štáty a Veľká Británia zaznamenali nárast o 120 000 študentov, Francúzsko asi o 100 000 študentov a Austrália bežmála 85 000 študentov. Vysoký percentuálny nárast zaznamenali na Novom Zélande, v Českej republike, Japonsku, Kórei a Holandsku. Hoci medzinárodní študenti predstavujú pre krajiny OECD potenciálny zdroj vysoko kvalifikovaných pracovných migrantov, neexistujú ešte metodické údaje o tom, v akej miere ostávajú študenti v týchto krajinách po dokončení štúdia.

Európski migranti sú oveľa bežnejší v Európe, ale ázijskí migranti mimo Európy

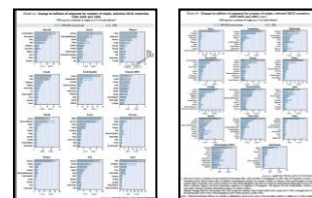
V roku 2006 60 % imigrantov v Európe bolo európskeho pôvodu, zatiaľ čo pohyb z Ázie do krajín OECD mimo Európy predstavoval takmer 50 % celkového prílevu do tejto oblasti. Latinskoamerický prílev do mimoeurópskych krajín OECD odráža z väčšej miery vysoký prílev Mexičanov do Spojených štátov. Očividný je rastúci význam latinskoamerickej migrácie do Portugalska a Španielska. Aj keď je Európa cieľom približne 85 % presunov zo severnej Afriky, približne 60 % migrantov zo subsaharskej Afriky odchádza do krajín OECD mimo Európy. Podobne z Južnej Ázie prichádza štyrikrát viac a z Východnej a Juhovýchodnej Ázie šesťkrát až sedemkrát viac imigrantov do mimoeurópskych krajín OECD ako do európskych.

Čína zodpovedá za takmer 11 percent prílevu, Poľsko a Rumunsko za menej ako polovicu toho, čo Čína

Za 60 % všetkých migrantov za rok 2006 zodpovedá dvadsať krajín, na čele týchto krajín sú Čína, Poľsko a Rumunsko. Bolívia, Rumunsko a Poľsko zaznamenali najväčší nárast za šesť rokov do konca roku 2006. Naopak Turecko, Ruská federácia a Filipíny zaznamenali mierny pokles prílevu od roku 2000. V porovnaní s pohybom za posledných desať rokov bol v roku 2006 zaregistrovaný veľký nárast v nemeckej a poľskej migrácii do iných krajín OECD. Rast emigrácie z Nemecka je v podstate do susedných krajín, najmä do Poľska, Rakúska, Švajčiarska, Holandska a Dánska. Imigrácia z Poľska sa zvýšila vo Švédsku, Belgicku, Holandsku, Nórsku, Dánsku a Nemecku.

Migračné toky z potenciálnych nových členských krajín OECD a z krajín

Graf I.4a. & graf I.4b. Zmena prílevu migrantov podľa krajiny pôvodu, vybrané krajiny OECD, 1995–2005 a 2006

*s rozšíreným zapojením predstavuje
šestinu celého imigračného prílevu
do krajín OECD*

V máji roku 2007 krajiny OECD súhlasili s pozvaním Chile, Estónska, Izraela, Ruska a Slovinska na otvorené rokovanie o členstve v organizácii a ponúkli rozšírené zapojenie s výhľadom na možné členstvo Brazílie, Číny, Indii, Indonézie a Južnej Afrike. Prílev z týchto 10 krajín do OECD v súčasnosti predstavuje šestinu všetkých imigračných tokov do OECD v roku 2006, ale len asi 10 % zo všetkých imigrantov, pričom Čína a India majú v krajinách OECD približne po 2 milióny bývalých obyvateľov.

*Populácia narodená v zahraničí sa
od roku 2000 zvýšila o približne 18 %*

Populácia narodená v zahraničí predstavovala v roku 2006 približne 12 % celkovej populácie v krajinách OECD, z ktorých sú dostupné údaje. Oproti roku 2000 ide nárast o približne 18 %. Niektoré krajiny zaznamenali od roku 2000 veľmi vysoký nárast populácie imigrantov, najmä v Írsku, Fínsku, Rakúsku a Španielsku.

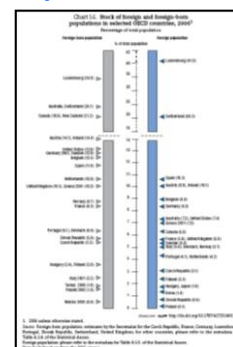
*Správa sa zameriava na prínos
imigrantov k trhu práce v krajinách
OECD*

V roku 2006 predstavovali osoby narodené v zahraničí značnú časť pracovnej sily a zamestnanej populácie v krajinách OECD, hoci v rámci hostiteľských krajín existujú dôležité obmeny. Vo Fínsku predstavujú imigranti menej ako 3 % všetkých zamestnancov, na rozdiel od Austrálie, Švajčiarska a Nového Zélandu, kde toto číslo predstavuje až 25 % a viac. Nárast podielu imigrantov v celkovej zamestnanosti bol významný predovšetkým v Španielsku, Írsku a Taliansku.

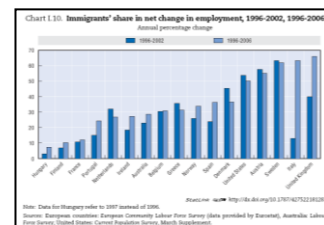
*Vo väčšine krajín OECD zarábajú
imigranti (muži aj ženy) podstatne
menej ako ich kolegovia narodení
v danej krajine...*

Imigranti zarábajú menej ako rodení obyvatelia s výnimkou Austrálie. Mzdy imigrantov sú nízke v porovnaní s rodenými obyvateľmi Spojených štátov – stredné zárobky imigrantov sú približne o 20 % nižšie ako zárobky rodených Američanov a v Holandsku o 15 % nižšie. Mzdový rozdiel medzi imigrantmi a rodenými obyvateľmi je zvyčajne nižší ako mzdový rozdiel medzi pohlaviami.

**Graf I.6. Zloženie zahraničnej
a v zahraničí narodenej
populácie v vybraných
krajinách OECD, 2006**

**Graf I.10. Podiel imigrantov na
čistej zmene v zamestnanosti,
1996–2002, 1996–2006**

... a predovšetkým imigranti
z nečlenských krajín OECD sú
znevýhodnení

Existuje niekoľko náznakov, z ktorých vyplýva, že trh práce silno oceňuje kvalifikáciu a skúsenosti hostiteľskej krajiny, ktoré sa rátajú rokmi pobytu. Navyše imigranti z krajín mimo OECD majú podstatne nižšie zárobky. Naopak imigranti, ktorí sa naturalizovali, zarábajú viac – dokonca aj po kontrole trvania pobytu.

*Tohtoročná správa poskytuje
zhodnotenie štrukturálnych
a inštitucionálnych vývojov
v migračnej politike*

Bez veľkých odchýlok v prúde v rokoch 2006–2007 sa mnoho krajín OECD, napríklad Francúzsko, Maďarsko, Rumunsko a Veľká Británia, rozhodlo zaviesť podstatné štrukturálne zmeny vo svojej migračnej politike. Niektoré legislatívne alebo operatívne zmeny predstavujú pokračovanie alebo dokončenie načatých úloh, pri ďalších ide o nové iniciatívy (Kanada, Fínsko, Japonsko, Nórsko, Poľsko a Portugalsko).

*Dve špeciálne kapitoly sa venujú
aktuálnym problémom...*

V rámci krajín OECD je vysoká konkurencia na prilákanie a udržanie špecialistov, ale nedostatok na trhu práce sa začína prejavovať aj v mnohých zamestnaniach vyžadujúcich nižšiu kvalifikáciu. Požiadavka na pracovníkov pre menej kvalifikované práce bola čiastočne pokrytá migráciou. Riadenie migrácie pracovných síl s nízkou kvalifikáciou je veľká výzva pre krajiny OECD. Hlavná starosť sa týka dlhodobej zamestnanosti menej kvalifikovaných migrantov a ich integrácia v hostiteľských krajinách. V mnohých krajinách OECD sú aktuálne zavádzané dočasné pracovné programy pre imigrantov. Rastúca dôležitosť dočasnej migrácie vytvorila rastúci a obnovený záujem o spätnú migráciu a jej dôsledok na rozvoj vysielajúcej krajiny.

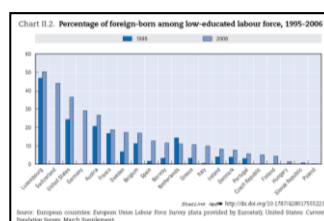
... prvá kapitola sa zaoberá
problémom riadenia pracovnej
migrácie menej kvalifikovaných síl

Uskutočňuje sa migrácia menej kvalifikovaných síl, jednak riadenými migračnými plánmi a jednak neriadenou (t. j. nepravidelnou) migráciou. Táto kapitola analyzuje prítomnosť a úlohu pracovníkov s nízkou kvalifikáciou v pracovnej sile krajín OECD, ako aj náborovú stratégiu takýchto pracovníkov. Mnohé krajiny majú dostatok skúseností s riadením migrácie menej kvalifikovaných pracovných síl

**Tabuľka I.13. Stredné mzdy
imigrantov v porovnaní
s rodnými obyvateľmi, podľa
krajiny pôvodu a pohlavia**

Native origin	Men		Women	
	Born in OECD	Born outside the OECD	Born in OECD	Born outside the OECD
Australia	110	110	111	108
Canada	100	102	97	100
France	100	100	98	92
Germany	100	100	98	97
Portugal	100	100	100	112
Sweden	98	100	97	100
Switzerland	99	97	96	97
United States	99	114	97	108
Netherlands	99	99	99	97

**Graf II.2. Percento osôb
narodených v zahraničí medzi
pracovnou silou s nižším
vzdelaním, 1995–2006**

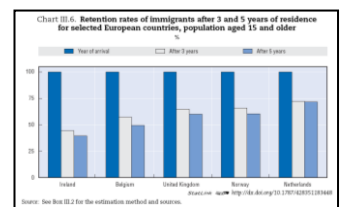

a zdá sa, že dobre funguje aj veľký počet dočasných migračných plánov. Avšak vytrvalosť neoprávneného pohybu a ilegálneho zamestnávania imigrantov naznačuje, že existujúca politika nie je úplne adekvátne. Dôkladný odhad požiadaviek trhu práce v pravidelných intervaloch vyzerá byť jedným z podstatných prvkov programu migrácie za prácou, aby sa zabezpečilo primerané poskytnutie pracovných povolení a možnosť vstupu na uspokojenie potrieb trhu práce hostiteľských krajín. Vzhľadom na charakter migračných programov pre menej kvalifikované pracovné sily, ktorý je poháňaný zamestnanosťou, a na skutočnosť, že povolenia sú často späté so špecifickou prácou, existuje možnosť zneužívania, čo zdôrazňuje potrebu starostlivého monitorovania a systémov inšpekcie, ktoré zabezpečia rešpektovanie práv pracovníkov, ale aj privedú zamestnávateľov k tomu, aby rešpektovali zákony. Napokon dočasné migračné programy pre trvalé alebo pokračujúce potreby môžu byť problematické, keďže všetky strany majú záujem na tom, aby sa zachoval pracovný vzťah.

... a druhá kapitola predstavuje novú perspektívu spätnej migrácie

Aký je rozsah a povaha spätnej migrácie? U ktorých imigrantov je pravdepodobnejšie, že sa vrátia domov? Prečo sa niektorí migranti usadia natrvalo v hostiteľskej krajine, zatiaľ čo iní sa rozhodnú zostať len na krátko? Akú úlohu by mali v tomto ohľade hrať migračné politiky? Dá sa spätná migrácia dobre regulovať? A napokon, aký dopad má na ekonomický rozvoj domovskej krajiny? Na tieto otázky sa pokúša odpovedať táto kapitola. Prvý záver je, že spätná migrácia je dôležitou súčasťou migračných tokov. Spätná migrácia sa sústreďuje na krajné prípady životného cyklu. Vlastnosti integrácie v hostiteľskej krajine majú nejednoznačný dopad na tendenciu vrátiť sa. Migranti plánujú svoju migračnú cestu a svoj návrat vo svetle svojich individuálnych a rodinných cieľov, ale takisto berú do úvahy možnosti vo svojich domovských krajinách. V tomto kontexte je dôležité využiť všetky spôsoby, ktorými migranti môžu prispieť k rozvoju svojej domovskej krajiny bez toho, aby bol návrat nutne predbežnou podmienkou. Prenosu schopností a technológií môže tiež pomôcť zapojenie diaspór do migrácie, pomocou virtuálnych alebo dočasných návratov. Poslúži to na posilnenie väzieb s domovskou krajinou, čo niektorým uľahčí opätovnú integráciu, ak sa vrátia. Spätná migrácia môže týmto spôsobom podporiť, ba dokonca spustiť, rozvojový proces.

Graf III.6. Miera retencie imigrantov po 3 a 5 rokoch pobytu pre vybrané európske krajiny (populácia nad 15 rokov veku) (v %)

Celú správu možno získať na www.oecd.org/els/migration/imo

Toto zhrnutie obsahuje **StatLinks**, službu, ktorou sa odosielajú súbory Excel™ z tlačenej stránky!

© OECD 2008

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop/

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights/

